

22130191

SLOVENE A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVÈNE A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Napišite vodeno analizo **enega** od obeh književnih besedil. V svojem odzivu morate odgovoriti na obe vprašanji, ki sledita besedilu.

1.

V velikih obcestnih vaseh, ni jih bilo veliko, zapeljali smo se komaj skozi dve ali tri, so stale hiše manj vesele in žlahtne sorte. Vasi so se najavile z oluščnim prometnim znakom in polovičnim drevoredom, ki je cesto speljal v dolgo ulico, med nekaj vzporednih vrst oglatih hišic, kakor da je cesta narasla in na svoja bregova naplavila predmestje Ouagadougouja. Bile so le manj imenitne, nižje ter prekrite z manj srebrno valovito pločevino kot tiste v prestolnici, in po ulici se je pasla podeželska otožnost. Tu in tam je v senci kdo kaj malega prodajal ali popravljaj in dolga letvasta miza pred enim izmed hišnih pročelij je pričala, da si tudi na vasi pod večer ljudje radi privoščijo kos belega kruha in mlečno kavo s pogledom na ulico. V vsaki vasi sta pod sencami drevoreda tik ob cesti, naslonjena sama vase, negibno stala vsaj dva praznja napravljena mladeniča. Fantje so obraze skrivali za fluorescenčnimi sončnimi očali ali v senci čepic naelektrenih barv, a sem v vsakem izmed njih, celo od daleč in iz premikajočega se avtomobila, vendar zlahka prepoznala svojega opoldanskega ganskega znanca. Hrepenečega mladega človeka, ki so ga velika mesta, tako drugačna od njegove dolgočasne in siromašne vasi, že zdavnaj povlekla vase, in zato zanj v rodni vasi ni več pravega miru in obstanka. Ob cesti niso viseli kakor zreli plodovi zato, ker bi bili leni, temveč ker so želeli ubežati brezdelju, ki jim ga je vsilila revščina. A niso bili videti niti obupani niti malodušni, in prav zato je bil pogled na njihove čedne postave silno žalosten. Saj je pripovedoval, da mladi moški čakajo na čudež, ki jih bo odnesel v svet in da bi bili celo hvaležni tistemu prevarantu, ki bi jim ponudil letalsko vozovnico, ponarejen potni list in nabasan kovček trave. Z njim v roki bi diamantne volje in zlatega nasmeška pogumno ter brez obžalovanja stopili pred katerosižebodi neusmiljeno evropsko carinsko kontrolo. Le kaj, razen srečnega potovanja in dobre kupčije, bi jim mogla voščiti jaz, ki sem bila po šestih urah čakanja ob cesti prepričana, da je življenje do mene krivično. Nasmejani ali zavzeti so mi odgovarjali na pozdrav iz avtomobila z visoko dvignjenimi rokami, češ, saj se kmalu ponovno srečava. Zelo kmalu.

A v velikih vaseh se je cesta med sencami drevoreda spočila in brižno zbežala nazaj na razžarjeno prostranstvo.

Tu in tam je enoglasni tok neba in zemlje zaustavila krošnja starega baobaba. Takrat mi je srce naglo zatiktakalo. Ne poznam drevesa ali drevesne vrste, ki bi bila grda. Je že tako, da so vsa drevesa lepa. Nemogoče je namreč z gotovostjo trditi, da je breza mičnejša od macesna, bukev krepkejša od hrasta, jelka pokončnejša od smreke, da je cvetoča češnja bolj domača od zoreče tepke, da je čez potok sklonjena vrba večnejša od tise, naslonjene na samostanski zid, ali da je topolov drevored ob reki manj koprneč od kostanjevega ob železniških tirih in javorjevega ob cesti skozi jutranje mesto. Vsako zase in vsa so lepa, celo tista, ki smo jih ljudje posadili v vojaške čete ter odrede ali nadnje priklicali bolezen. Če nič drugega, so lepa v svoji žalosti. Ne poznam mesta ali velemesta, v katerem bi raslo preveč dreves. Bila sem majhna, nisem še dopolnila osem let, vendar sem kljub temu razumela, da sosedov Joža ni govoril o drevesu, ko je mami čez plot namignil, da bi se bilo pametno znebiti stare grde hruške, ki je zrastle na mejniku med našim in njegovim vrtom, temveč o razpokah, ki so jih hruškine korenine razrile po skoraj novih betonskih ploščicah pred vhodom v njegovo hišo. V tistih časih me betonske steze niso motile, celo ugajale so mi, o lepota dreves pa zagotovo še nisem razmišljala.

Sonja Porle, *Črni angel, varuh moj* (1997)

- (a) Kaj je osrednja tema odlomka in kako prepričljivo je izražena?
- (b) Kako raba kontrasta kot slogovnega sredstva učinkuje na Vas?

2.

Spoznanje

Vidim, kaj se je zgodilo. Poezija je iz mene naredila pošast. Strašim v spanju, strašim pomirjene. Zbujam se sredi noči. Ker sem nežen, ker se speči ustrašijo prikazni mojega drugega jaza. Imena, ki ga črkujem

5 na izust. In zmeraj glasneje, bolj razločno čutim: To je moje drugo življenje, prestopil sem samega sebe. Zmeraj močneje čutim: To je moja druga smrt. Blazinice se me dotikajo, po obrazu

10 me božajo, stiskajo me trepalnice jezika, klešče zgodovine, to razbeljeno železo kovačev. In vsak glas me predrami, vsak dan prehodim isto pot, kjer podkve jezika puščajo sledi.

15 Poezija je iz mene naredila stezo. Sledim si v spanju, hodim za svojo senco. Moje življenje se pokriva z življenjem juter, ki jih čakam. Živeti pesniško povzema vsa razpoloženja.

Besede so muka in dar. Zmaga in poraz.
Edino in odveč.

Primož Čučnik, *Dve zimi* (1999)

- (a) Kako je v pesmi izraženo pojmovanje pesniške ustvarjalnosti?
  - (b) Kako pesem predstavlja različna razpoloženja in kako učinkujejo na Vas?
-